

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för pedagogik

1YP003 Yrkesläraren och kunskapsuppdraget II: specialpedagogik,
7,5 högskolepoäng

The vocational teacher and the knowledge mission II: Special
education, 7.5 credits

Huvudområde

Pedagogik

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2025-04-14.

Kursplanen gäller från och med vårtermin 2026.

Förkunskaper

Grundläggande behörighet

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- redogöra för olika specialpedagogiska perspektiv och begrepp samt deras didaktiska konsekvenser i yrkesutbildning och pedagogisk praktik
- identifiera förutsättningar för elevers behov av specialpedagogiska och specialdidaktiska insatser på organisations-, grupp- och individnivå och planera och genomföra differentierad undervisning för att stimulera alla elevers lärande och utveckling, inbegripet elever med olika funktionsnedsättningar och

- neuropsykiatriska svårigheter
- redogöra för elevhälsans främjande och förebyggande arbete samt uppdraget att samverka med elever, vårdnadshavare och andra aktörer utifrån ett likvärdighetsperspektiv
- med utgångspunkt i styrdokument och internationella konventioner kritiskt granska begreppen mångfald, delaktighet och stödsatser utifrån den gymnasiala yrkesutbildningens inkluderande målsättning
- analysera och värdera yrkeslärares kommunikativa och empatiska förmåga gentemot elever, vårdnadshavare och andra aktörer och i relation till det formulera en egen pedagogisk grundsyn och ett professionellt etiskt förhållningssätt
- identifiera grundläggande kognitionsvetenskapliga begrepp med relevans för yrkeslärares specialdidaktiska praktik samt värdera undervisningsstrategier i förhållande till kognitionsvetenskapliga modeller av information, minne och lärande
- redogöra för vad som kännetecknar en kvantitativ metod och enkätstudie.

Innehåll

Kursen belyser det specialpedagogiska kunskapsområdet utifrån olika teoretiska och praktiska perspektiv. Centralt i kursen är skolans uppdrag, att främja alla elevers utveckling och lärande men också det kompensatoriska uppdraget och ansvaret för elever som har en funktionsnedsättning eller som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Inkludering och elevers delaktighet diskuteras i relation till internationella och nationella styrdokument.

Vidare behandlas elevhälsans uppdrag, att i samverka med skolans personal och andra aktörer arbeta främjande och förebyggande på individ-, grupp- och organisationsnivå, ett arbete där varje elevs möjligheter i den heterogena gruppen ses som en resurs. Kursen behandlar kognitionsvetenskapliga begrepp och modeller. Med utgångspunkt i specialpedagogiska och specialdidaktiska insatser och differentierad undervisning problematiseras och konkretiseras yrkeslärares uppdrag och ansvar. Yrkeslärares professionella förhållningssätt behandlas i förhållande till kommunikativ och empatisk förmåga.

I kursens verksamhetsnära moment, att studera en mindre kvantitativ enkätstudie, ställs specialdidaktiska insatser och specialpedagogiskt stöd i relation till måluppfyllelse, tillgänglighet och delaktighet.

Professionsbas och professionell progression

Kursen är en påbyggnad på kursen 1YP001 *Yrkeslärares och kunskapsuppdraget I*, 7,5 hp och den syftar till att utveckla studentens förståelse för läraryrkets komplexitet. Kursen behandlar hur specialpedagogiska perspektiv kan omsättas i en inkluderande undervisning. Kopplingen till yrkespraktiken stärks genom verksamhetsnära moment och studenten vidareutvecklar den egna pedagogiska grundsynen utifrån mångfald, likvärdighet och yrkesetisk medvetenhet.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

Studenten ges förutsättning att fördjupa sin kunskap om skolans uppdrag att möta den heterogena elevgruppen genom skriftlig och muntlig kommunikation samt en enkätstudie med kvantitativ ansats som metod. I enkätstudien tränas och vidareutvecklas insamling, bearbetning och analys av empiriskt material i förhållande till forskningsetiska principer men också det akademiska skrivandet med tonvikt på att kunna skriva och redovisa sakligt med relevanta begrepp och språklig korrekthet.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, workshops och seminarier.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursens mål examineras genom två seminarier, en muntlig gruppuppgift samt en skriftlig individuell inlämningsuppgift.

För betyget Godkänd krävs att kursens mål är uppnådda. För betyget Väl Godkänd på kursen i sin helhet krävs Väl godkänd på den skriftliga individuella inlämningsuppgiften.

Omexamination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

I det fall student med funktionsnedsättning har rätt till särskilt pedagogiskt stöd beslutar examinator om anpassad eller alternativ examination.

Kursvärdering

Kursvärdering genomförs under kursen eller i nära anslutning till kursens avslutning. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle ska senast vid kursstart informeras om föregående kursvärderingsresultat och genomförda förändringar i kursen.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i följande kurs/kurser:

1YL003 Yrkeslärande, kunskapsutveckling och specialpedagogik 6 hp.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Hjørne, Eva & Säljö, Roger (red.) (senaste upplagan). *Elevhälsa och en hälsofrämjande skolutveckling i teori och praktik*. Malmö: Gleerups. (valda delar, ca 150 s.).

Holmgren, Robert & Pettersson, Gerd (2023). The vocational teacher, an inventor in special needs education: A study on Swedish vocational programmes. *Nordic Journal of Vocational Education and Training* 13(2), 100-123 (23 s.). (Tillgänglig på internet).

Holmqvist, Mona (red). (2024). *Specialdidaktik för innehållsinkluderande undervisning*. Malmö: Gleerups, (valda delar, ca 150 s.).

Jakobsson, Inga-Lill & Nilsson, Inger (senaste upplagan). *Specialpedagogik och funktionsvariationer: att möta barn och unga med funktionsnedsättningar i en utvecklad lärmiljö*. Stockholm: Natur & Kultur. (valda delar, ca 150 s.).

Karlsudd, Peter (2022). När inkluderingen devalveras och utmaningar omvandlas till dilemman. *Pedagogisk forskning i Sverige*, 27(2), 153-160. (6 s.). (Tillgänglig på internet).

Kotte, Elaine (2023). *Inkludering och differentiering*. Skolverket. (13 s.).

Paul, Enni (senaste upplagan). Yrkestexter och specialpedagogiska utmaningar – en fallstudie om hur elever förbereds för att möta skriftbruk i yrkesarbetet. I Kontio, Jane & Lundmark, Sofia (Red.), *Yrkesdidaktiska dilemman*. Stockholm: Natur & Kultur. (s. 147 - 172).

Wallberg, Helena (senaste upplagan). *Lektionsdesign: en handbok*. Stockholm: Gothia Kompetens. (160 s.).

Skönlitteratur samt vetenskapliga artiklar och aktuellt myndighetsmaterial tillkommer, ca 350 s.